

PREGLED VSEBIN, KI SO BILE NASLOVLJENE V VPRAŠANJIH NA SPLETNEM SEMINARJU O IZPOLNJEVANJU ARIS-ovega OBRAZCA NRRP, 27. 11. 2025

ODDAJA NRRP PRI RAZISKOVALNIH PROJEKTIH

NRRP je obvezen za vse raziskovalne projekte, ki so (so)financirani z javnimi sredstvi v višini več kot 50 %. Rok za oddajo NRRP je šest mesecev od začetka izvajanja projekta. Vsi izvajalci znanstvenoraziskovalnih projektov bodo pred iztekom šestmesečnega roka za oddajo NRRP o tem obveščeni po elektronski pošti.

ARIS od izvajalcev raziskovalnih projektov zahteva, da NRRP objavijo na spletni strani projekta (ali na spletni strani raziskovalne organizacije) ter nam posredujejo povezavo do dokumenta.

V vmesna in zaključna poročila bo dodano polje, kamor bodo izvajalci projektov lahko vnesli povezavo do NRRP. NRRP mora biti javno dostopen.

ARIS bo izvajal vzorčno preverjanje objav NRRP oz. obstoja (delujočih) povezav na NRRP na projektni spletni strani.

Uporaba obrazca ARIS je obvezna za pripravo NRRP pri vseh raziskovalnih projektih, pri katerih je bil obrazec priložen javnemu razpisu.

NRRP IN STABILNO FINANCIRANJE

Uredba o izvajanju znanstvenoraziskovalnega dela v skladu z načeli odprte znanosti velja od maja 2023. V njej so navedena določila v zvezi z odprto znanostjo, vključno z NRRP, za znanstvenoraziskovalno delo, ki je sofinancirano z javnimi sredstvi v obsegu najmanj 50 %. Od začetka leta 2024 so v pogodbah za stabilno financiranje vključene zahteve odprte znanosti, naslovljeni so tudi raziskovalni podatki. Samoevalvacijsko poročilo prejemnikov sredstev stabilnega financiranja naj naslovi tudi ravnanje z raziskovalnimi podatki, pri tem je obrazec NRRP vodilo oz. pripomoček.

NRRP IN DOKTORSKI ŠTUDENTI

Kot doktorski študent pripravite NRRP v skladu z zahtevami visokošolskega zavoda, na katerem opravljate doktorski študij.

NRRP IN DRUGI FINANCERJI

NRRP vedno pripravite v skladu z zahtevami (so)financerja. Če ste prejemnik sredstev iz programa Obzorje Evropa, potem pripravite NRRP oz. DMP (Data Management Plan) v skladu z njihovimi navodili. Za programe Obzorja Evropa so ta navodila podana v t.i. [Annotated Grant Agreement](#).

RAZISKOVALNI PODATKI PRI PARTNERJU PROJEKTA IZ TUJINE

Kadar je projekt (so)financiran z javnimi sredstvi v višini več kot 50 % in bo raziskovalne podatke v projektu hranil tuji partner, morate v NRRP natančno popisati podatke in odgovornosti. V NRRP mora biti navedeno, kdo je lastnik ali primarni skrbnik podatkov. Prav tako je treba opredeliti, kje se podatki fizično hranijo med raziskavo – npr. na varnih

oblačnih strežnikih ali v okviru specializirane podatkovne infrastrukture, in kje bodo objavljeni – npr. v repozitoriju, ki ga navedite.

Potrebno je zagotoviti tudi popoln opis podatkov oz. povezavo do podatkovne objave, vse relevantne metapodatke ter povezavo do repozitorija ali infrastrukture, kjer so podatki dostopni.

RAZISKOVALNI PODATKI PRI ZUNANJEM IZVAJALCU

Kadar za potrebe projekta podatke zbira zunanji izvajalec (npr. anketiranje) in je projekt (so)financiran z javnimi sredstvi v višini najmanj 50 %, je potrebno v NRRP jasno in natančno opredeliti vse vidike takšnega sodelovanja. NRRP mora v vsakem primeru vsebovati tudi opis pravne podlage za zbiranje in obdelavo podatkov, tehnične in organizacijske varnostne ukrepe, način zaščite osebnih podatkov, roke hrambe (pri nosilcu projekta oz. pri projektnih partnerjih ali pri zunanjem izvajalcu) in postopke za izbris ali predajo podatkov ob zaključku zbiranja. Nadalje je treba natančno opredeliti, kako bodo podatki predani projektu: ali bodo posredovani v anonimizirani ali psevdonimizirani obliki, po kakšnem varnem kanalu bodo preneseni (npr. šifriran prenos ali varna platforma) ter v katerih standardiziranih formatih. Z izvajalcem boste tipično sklenili dogovor, v katerem bodo ti elementi natančno opredeljeni. Prav tako mora NRRP pojasniti, kateri podatki se bodo dejansko hranili v projektu – ali gre za surove podatke, anonimizirane podatke, zgolj metapodatke ali končna poročila.

RAZISKOVALNI PODATKI, PRIDOBLENI IZ DRUGIH PROJEKTOV

Če raziskovalni projekt uporablja podatke, ki so bili ustvarjeni ali zbrani v okviru drugih projektov, morate v NRRP natančno opisati izvor teh podatkov, pogoje njihove uporabe, vse licenčne ali pogodbene omejitve ter pravice. Vire podatkov v poročilih in objavah ustrezno citiramo. V NRRP morate pojasniti, če je dovoljena delitev podatkov in če zanje veljajo dodatni zaščitni ukrepi.

IZJEME OD ODPRTEGA DOSTOPA DO RAZISKOVALNIH PODATKOV

Vsi podatki, pridobljeni v raziskavah, ki so (so)financirane z javnimi sredstvi v obsegu najmanj 50 %, morajo biti javno objavljeni. Izjeme od popolnoma odprtega dostopa do raziskovalnih podatkov in drugih rezultatov raziskav so dopustne v utemeljenih primerih, ko popolnoma odprt dostop preprečuje varstvo intelektualne lastnine, varstvo osebnih podatkov, varnost oseb ali države ali druge zakonske omejitve.

V primeru utemeljenih izjem morajo biti raziskovalni podatki in drugi raziskovalni rezultati, kadar je to mogoče, odprto dostopni v anonimizirani obliki ali nadzorovano omejeno dostopni.

Kadar raziskovalni podatki in drugi raziskovalni rezultati zaradi utemeljenih izjem ne morejo biti odprto dostopni in ni zakonskih omejitev, da povezani metapodatki ne bi bili odprto dostopni, morajo biti odprto dostopni vsaj metapodatki.

DOLGOROČNA HRAMBA PODATKOV

Podatki morajo biti javno objavljeni in arhivirani v zaupanja vrednem repozitoriju, ki zagotavlja trajno hrambo in dostopnost preko trajnega identifikatorja (ang persistent identifier – PID). Tako se zagotovi uporabljivost podatkov ter ponovljivost raziskav.

TRAJNI IDENTIFIKATORJI

Priporočamo, da se že ob pripravi NRRP odločite, v katerem repozitoriju boste podatke objavili. Pri vprašanju o trajnem identifikatorju (Persistent Identifier, PID) lahko v začetnem NRRP navedete samo, kateri/e identifikator/je repozitorij dodeljuje. Ko boste podatke dejansko objavili v repozitoriju, v posodobljeno različico NRRP navedete dejanski PID, ki vam je bil dodeljen ob oddaji podatkov.

ETIKA

Če etična komisija izrecno prepoveduje deljenje določenih vrst podatkov – na primer genetskih podatkov, občutljivih osebnih podatkov ali podatkov, za katere soglasja ne dovoljujejo ponovne uporabe – morate to jasno zapisati v NRRP.

Kadar lastniki podatkov ali institucije, pri katerih so bila podatki za trenutni projekt zbrani ali ustvarjeni, ne dovolijo objave ali deljenja podatkov, je treba v NRRP navesti razloge za omejitve ter navedbo pravnega ali pogodbenega okvira, ki takšno prepoved določa. Tudi v teh primerih v repozitoriju objavite metapodatke, ki opišejo podatke, njihovo naravo in pojasnijo omejitve dostopa. S tem projekt izpolni zahteve glede transparentnosti, ne da bi kršil pravice lastnikov ali določila pogodb.

PODPORA RAZISKOVALCEM PRI PRIPRAVI NRRP

V okviru projekta »SPOZNAJ – Podpora pri uvajanju načel odprte znanosti v Sloveniji«, so v letu 2024 izobrazili prvo skupino podatkovnih strokovnjakov, delujočih na institucijah, ki so konzorcijske partnerice projekta (JRO). Če ste zaposleni [na eni izmed teh institucij](#), se lahko za pomoč in podporo pri izpolnjevanju NRRP obrnete neposredno na podatkovne(-ga) svetovalce(-a) institucije. Če prihajate iz institucije, ki ni partnerica projekta SPOZNAJ, pa se lahko obrnete na Centralno tehniško knjižnico Univerze v Ljubljani, ki koordinira projekt SPOZNAJ.

PRIMERI IZPOLNENIH OBRAZCEV NRRP

Zaenkrat s tipskimi izpolnjenimi obrazci NRRP za posamezne vede, ki bi jih lahko delili, ne razpolagamo.